

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rationale Vtrivsq[ue] Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Capvt Primvm. De obedientia Summo Pontifici Romano Vtroque modo
exhibenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61615)

TERTII TRACTATVS RATIONALIS VTRIVSQUE

Potestatis Ecclesiasticæ.

*De obedientia Summo Pontifici Romano Vtroque modo
exhibenda.*

CAPVT PRIMVM.

Divus Pater Augustinus in Regula sua ad fratres suos Eremitas primo loco dicit, Preposito tâquam Patri obediatur: multo magis Presbytero, qui omnium vestrum curam gerit: at Summus Pontifex est Prepositus toti Ecclesiæ, & Summus Sacerdos, qui omnium Christianorum curam gerit, sicut egregiè docet B. Egid. noster Rom. dicens quòd vouet se redditurum rationem de omnibus sibi commissis, ergo Summo Pontifici obedire tenetur omnes tanquam Patri, cui filij non solum in spiritualibus, sed etiam in temporalibus obedire debent, & solent.

Præterea grauis est offendere æternam maiestatem, quam temporalem, ut dicitur in Aut. sed rebelles ac contumaces Papæ offendunt æternam maiestatem, ergo obedire debent, minor probatur per Saluatorem, quòd vni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. potest intelligi, siuè in bono, siuè in malo) mihi fecistis, & Lucæ, qui vos audit, me audit,

R 2 qui

De illa...

*B. Egi. Rõ.
lib. d. renũ
ciat. Papæ
c. 3. l. p. 6.
13.*

*Aut. C. de
hæret.
Mat. c. 25.*

cap. 10.

Clem lib. 4
tit. de He-
re. in Glos.
super cap.
ad nostrum
&c. talia

D. Io. Ap.

642.

1001.

999.

B. Aug.

Anc. lib. de

pot. Eccl.

9. 42. ar. 3

Hester. c.

13.

25.

Philos. 12

222.

101. 972

qui vos recipit, me recipit, qui vos spernit, me spernit &c. Qua de re cum Summus Pontifex, non sit minimus, sed maximus, non vtiq̄ contem-
nendus est, & eo magis quia legitur in Clemen. Pec-
catum paganitatis incurrit, qui cum Christianum
se asserat, se apostolicæ obedire contemnit sedi, &
parum infra; cum igitur in Ecclesia triumphante
sit vnus Princeps supremus, cuius obedientiæ tota
ipsa Ecclesia perfectissimè est subiecta; scilicet Deus:
necessariò sequitur toti militanti Ecclesiæ vnum su-
premium Principem præfidere, nempe Papam, cu-
ius præceptis omnes obedire tenentur, & hoc est de
necessitate salutis &c. Hinc clarè colligitur qualiter
omnes fideles Papæ præcipienti obedire tenentur,
de iure diuino, ac humano, etiam contradicente qua-
cuque terrena potestate; cum Ecclesia militans exē-
plata diuinitus sit à triumphante, dicente D. Io. Vi-
di Hierusalem nouam, sanctam descendentem de
Cælo &c. *in modo diu iudicio no ob in nouer inu*
Præterea B. Aug. noster Anconitanus fundamen-
taliter dicit vniuersorum Domino obediendum est,
at cum Papa sit Vicarius Domini vniuersorum, ip-
si obedire necesse erit, maior probatur; Domine in
ditione tua cuncta sunt posita &c. & Psal. Domini
est terra, & plenitudo eius &c. & in corp. art. idem
B. Aug. probat per Philosophum dicentem, entia
nolunt malè disponi: ideo vnus Principatus, &
vnus Princeps. Princeps autem Supremus meritò
quidem est Dominus noster Iesus Christus, cuius

Vica-

Vicarius est ipsemet Papa. Ergo eidem obediendū est &c. & per Daniele[m], aspiciebam, & ecce in nubibus cœli, quasi filius veniebat, & usque ad antiquū dierum peruenit, & dedit ei potestatem, & honorem, & Regnum, & omnes Populi, & tribus seruiant ipsi: vbiq[ue] autem est fons, & origo, ad quam omnia reducuntur, in talibus per præceptum inferioris, non tollitur obedientia superioris, siue superiori debita. Vnde Glos. dicit, si aliquid mandat Procurator, & aliud Præsul, obediendum est Præsuli, non autem Procuratori: Sic etiam dicit D. P. Aug. Accipiens illud D. Apostoli, qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit, & damnationem sibi acquirit &c. ponēs itaq; obediendi ordinem, accipit illud exēplū de Præconsule, & de Imperatore præcipiētibus &c. dicens, magis obediendū esse Imperatori, quam præconsuli, &c. modo à pari, si aliud mandaret Papa, & aliud quævis alia humana, terrenaq; potestas, procul dubio potius obediendū esset Papæ, tanquā maiori præcipienti, non autem cæteris inferioribus potestatibus, & additur id, quod vulgo aiunt: Vbi maior, minor cessat: sed sine aliqua comparatione Papa, seu Summus Pontifex omnibus alijs Principibus dicitur, & est maior: ergo eidem principalius obediendum est &c. sequitur idem Beat. Augustin. eadem quæst. eodemque artic. dicens, Verum est quod iustitia per fidem Christi est confirmata, non autem extirpata; ex eo quia ad rem, dicit D. Apost. omnis Potestas à Domino Deo est

ad Rom. c. 13.
D. P. Aug.
li. de Verb.
Domini se
cūdū Mat.
serm 6.
Apost. ad
Rom. c. 13.

communis
animi com-
ceptio

Apost. ad
Rom. c. 13

D. Th. 2. 2.
q. 39. ar. 1.
ad 2. arg.

art. 2. in
corp.

Cõparatio
infidelita-
ad Schif-
ma.

by. Ro. 2.
2. 2. 2.

est & c. idem sicut Papa debet esse omnis Iustitiæ ob-
servator, & omnium Principatum institutor, sine
quibus Iustitia minimè servari posset. Ita ipsi Papæ
primo obediendum est; cum sit cunctarum aliarum
dignitatum principalis institutor: idcirco ad rem ad-
ditur etiam ad mentem D. Thom. Non obedire Præ-
ceptis cum rebellionem quadam constituit rationem
Schismatis. Dico autè cum rebellionem, cum pertinaci-
ter præcepta, & iudicium eius, nempe Papæ con-
temnuntur (ut dicitur in Corp. eiusdem art.) subire
recusati; Vnde idem D. Thom. eadem quæstione com-
parans peccatum infidelitatis ad peccatum Schisma-
tis, dicit, peccatum infidelitatis esse gravius peccato
Schismatis: quia maiori bono cõtrariatur sicut pec-
catum contra Deum, & contra proximum, primum
est contra Deum, secundum quod est in se prima ve-
ritas, cui fides innititur; Schisma autem est cõtra Ec-
clesiasticam vnitatem, quæ est quoddam bonum
participatum, & minus quam ipse Deus. Vnde ma-
nifestum est peccatum infidelitatis ex suo genere ef-
se gravius, quam peccatum Schismatis; licet contingere possit, quòd aliquis Schismaticus gravius pec-
cet, quam infidelis, vel propter maiorem contemp-
tum, vel propter maius periculum, quod inducit,
vel propter aliquid huiusmodi &c. & sic hæc ultima
particula maximè facit contra rebelles, & inobe-
dientes Papæ. Ob id promptius, & libentius omnes
homines eidem obedire deberent, ad evitanda huius-
modi, & alia damna, tam spiritusalia, quam tempo-
ralia:

ralia: quia obedientia perfecta tentat implere: quod
dammodo impossibilia, vt optimè dicit, & docet B.
Egid noster Rom. ergo multo magis debent tempo
ralia, & secularia, quæ sunt facilia, non autem im
possibilia obedientiæ Summi Pastoris supponere
iugo &c.

B. Eg. Rō.
2 sūt dist.
44. q. 2. ar.
3 d. ibi late
rati ad 2.

Præterea B. Aug. noster Anconitanus fundamen
taliter probat, omnes Christianos teneri magis obe
dire Papæ, quam proprijs Dominis temporalibus:
ex eo quia, sicut commune bonum præponendum
est particulari hono: ita à pari Papa, cum sit com
munis omnium Dominus, sic communiter præom
nibus alijs, omnes fideles magis tenentur obedire
ipsi Papæ, quam proprijs Dominis temporalibus
&c. Vnde in Corpore eiusdem articuli idem docet
modos obediendi diuersis dominis. Primo namque
modo quantum ad interiorem voluntatis motio
nem, Homo soli Deo teuentur obedire, omnis ani
ma potestatibus sublimioribus subdita sit, in quan
tum superiores sunt potestates, eisdem obedientia
præstatur: planum est autem, quòd Homo in moti
bus voluntatis, nullum habet superiorem, nisi Deū
&c. ideo dicitur, audiam quid loquatur in me Deus
meus &c. Secundo modo quantum ad totius Reli
gionis Christianæ conuersationem, omnis Christia
nus tenetur Papæ obedire: quia ad ordinandū quan
tum in Religione Christiana cauendum sit, nullus
est superior ipsi: cum sit medius inter Deum, &
populum Christianum, de Moyse loquentes filij
Israel,

lib. de Po
test. Eccl.
q. 22. art 4

diuersi mo
di obediendi
diuersis do
minis.
Glos. D. P.
Aug. sup
illud ad
Rom. c. 13.

Psal. 84.

Exod. c. 24

Israel, dixerunt omnia, quæ locutus est nobis do-
 minus, pro te faciemus, & erimus obediētes & o-
 sic omnes viuentes in Religione Christiana, dicere
 debent ipsi Papæ (& quod melius est facere) tam
 Domini, quam serui, Clerici, Laici, &c. Tertio mo-
 do quantum ad corporis naturalem operationem :
 ut est corporis sustentatio, & prolis generatio (sup-
 ple, ex legitimo thoro) homo nullum habet superio-
 rem; sed in talibus omnes homines sunt æquales; &
 ideo seruus nulli tenetur obedire Domino præcipie-
 ti, quòd non comedat, vel quòd nō contrahat. Quar-
 to modo, quantum ad corporis exteriorem admini-
 strationem temporalem, homo tenetur obedire diuer-
 sis Dominis, secundum quòd per exteriorem admi-
 nistrationem corporis diuersos superiores habere
 potest; magis enim tenetur Naua obedire Guber-
 natori Nautis in Nauali Regimine, quam Papæ: cū
 in tali arte magis subiiciatur gubernatori nauis, quā
 Papæ &c. Ita à pari Homo Christianus in his, quæ
 spectant ad Dominium Papæ, magis tenetur obedi-
 re ipsi, quam alijs præcipientibus; cum Papa verum
 Dominium tam spirituale, quam temporale habeat,
 atque vniuersalem curam (vt satis copiosè proba-
 tum est in præcedenti secundo tractatu) & sic Cu-
 stodi, & Gubernatori Nautis Christi, & Petri obe-
 diendum est &c.

B. Aug.

An. ar. 1
 in corp. e-
 iusdem.

Præterea idem B. Aug. Anconitanus eodem lib.
 eademq; quæst. a pertissimè docet, & declarat ea, in
 quibus homo Christianus non tenetur obedire Pa-

p.

pæ, & si præciperet talia. Dicit ergò, quæ præcipit
 Papa vel sunt de iure diuino, vel naturali, vel positi-
 uo, quæ sunt de iure diuino, non est obediendum
 Papæ si aliquid mandaret, seu præciperet contra ip-
 sa, vt si præciperet, quòd aliqua creatura, honore
 Patriæ honoraretur, vel adoraretur, vel quòd nomen
 Dei in vanum assumeretur, & sic de alijs &c. sic eti-
 am dicit B. Egidius noster Rom. & dat exemplum de
 Patre præcipiente Filio aliquid contra Deum, cui
 Patri filius nullo pacto obedire tenetur, imò valde
 resistere &c. vnde cum Papa sit, & dicatur omni-
 um Christianorum pater. Ergò &c. Si autem præ-
 cepta Papæ essent contra ius naturale, vt furari, for-
 nicari, innocentem occidere, vel quòd homo matri-
 monium non contraheret, vel non manducaret, &c.
 in similibus Papæ non est obediendum, etiam si præ-
 ciperet &c. Si verò præcepta Papæ essent contra ius
 posituum, quod ab ipso Papa dependet, vel per im-
 mediatam editionem, vel per confirmationem, vel
 approbationem: vt est ius ciuile; tunc sicut eiusdem
 Papæ est omnia præcepta iuris positiui condere, con-
 firmare, & interpretari: ita eiusdem est, omnia tol-
 lere in toto orbe terrarum, vel in parte &c. sic in ta-
 libus eidem Papæ obediendum est; secundum quòd
 ipse mandat, vel mandaret, etiam si mandaret ali-
 quid contra tale ius posituum, vel aliter interpre-
 taretur, quam scriptum sit, & obediendum esset
 ipsi tali modo, & ordine præcipienti; cum ergo Pa-
 pa aliquid præcipit non contra ius tale, sed secundum

modi nõ e-
 bediendi.

D. Eg. Rõ.
 2. sent. d.
 44 q. 2 ar.
 3. dub. lat.
 ad 1. arg.

§ idem

De hac Ec-
clesiæ libert.
infer. abū-
dantius di-
citur.
Tract. 5.
Sepe acci-
dit ipsis in
surg. q. uul-
gō dicitur;
uolētes eni
tare cherib
dim. i. cidūc
in. syllam.

idem vis, pro defensione propriæ auctoritatis, siue facultatis, libertatisq; Ecclesiasticæ, contra quam sæpè, ac sæpius multi insurgunt populi absque vlla ratione, non considerantes, atq; attendentes dictam libertatem Ecclesiasticam antiquis temporibus fuisse concessam, præceptam, accerrimèq; protectam, tanquam iustam, laudabilem, atq; honestam, vt patet inter D. Syluestri Papæ decreta, præcipuè, ne clericus dicat, vel dicere possit causam suam apud laicū iudicem, qui in clericos, vel contra eosdē causam acciperet, minimè se intromittat &c. sicque D. Thomas Martir Episcopus Cantauriensis, pro eadem libertate Ecclesiastica tuenda fortiter dimicauit, & potius martirium, ac mortem sustinere voluit, quam dimittere huiusmodi libertatem Ecclesiasticam &c.

admonitio
adinobediē-
tes
Dent. 6. 32

cap. 9.

Nulla ergo adest resistendi ratio, & causa &c. Videant ergo similes Populi inobedientes seu cōtumaces, ne de ipsis verificetur illud Moyſis dictum, increpatus est dilectus, & recalcitrauit, increpatus, impinguatus, & dilatatus, derelinquit Deum factorem suum, & recessit à Deo salutari suo &c. & in Actibus Apostolus Saluator Diuum Apostolum Paulum, tunc Saulum admonuit, dicens, durum est tibi contra stimulum calcitrare, & sic præsentī capiti finem imponimus.